

УДК 655.5(477)

Практичні знання — видавцям-науковцям

19 грудня 2013 р. відбувся науково-практичний семінар "Застосування нормативних і методичних документів під час підготовки наукових та навчальних видань до випуску", організований Книжковою палатою України та асоціацією "Інформаціо-Консорціум" для вітчизняних видавців, які здійснюють підготовку та випуск навчальних та наукових видань.

Семінар розпочався вступним словом М. Сенченка, доктора технічних наук, професора, директора Книжкової палати України, в якому він спершу привітав учасників семінару з днем Святого Миколая, а потім розповів про важливу роль, що її упродовж 95 років сумлінно виконує Книжкова палата у суспільному житті країни загалом та в її видавничій сфері зокрема. Адже відповідно до чинного законодавства установа уповноважена державою здійснювати державну бібліографічну реєстрацію та централізовану каталогізацію всіх без винятку видів видань, випущених в Україні; збирати та використовувати адміністративні дані, які характеризують динаміку і тенденції у видавничій справі; державну стандартизацію видавничої та бібліотечної справи, розроблення і контроль за дотриманням стандартів суб'єктами видавничої справи; створення і видання поточних, кумулятивних і ретроспективних бібліографічних покажчиків. М. Сенченко підкреслив, що сучасному видавцеві, аби успішно здійснювати свою діяльність щодо випуску друкованих і електронних видань, сьогодні, як ніколи, украй важливо мати високий правовий та професіональний рівень, і закликав аудиторію, що складалася переважно з представників наукових інститутів НАН України та вищих навчальних закладів з різних регіонів країни, стати в означеному питанні "законодавцями моди".

О. Васильєв, кандидат технічних наук, президент асоціації "Інформаціо-Консорціум" торкнувся вимог щодо якості вітчизняного наукового видання задля здійснення його реєстрації в наукометричній, інформаційно-пошуковій, реферативно-бібліографічній системі SCOPUS та Directory of Open Access Journal (Директорії журналів відкритого доступу), статті з яких безоплатно доступні для широкого наукового загалу в електронному вигляді.

Питання щодо реєстрації в системі SCOPUS наразі є дуже актуальним, зокрема й тому, що відповідно до наказу МОНмолодьспорту України № 1112 від 17.10.2012 "Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук" за темою дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук необхідно є наявність не менше чотирьох публікацій у виданнях іноземних держав або у виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз, а за темою дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук — не менше однієї.

В. Чьочь, кандидат технічних наук, патентний повірений України, присвятила виступ окремим питанням інтелектуальної власності, що виникають у видавців під час створення, а також використання електронних видань, зокрема наукових та навчальних, які щороку здобувають все більшу популярність у міжнародній та вітчизняній наукових спільноті і представників навчальної сфери.

Г. Плиса, завідувач відділу державної стандартизації Книжкової палати України, проаналізувала ситуацію щодо дотримання вітчизняними суб'єктами видавничої справи (зокрема учасниками семінару) положень чинних національних стандартів та інших нормативних документів у частині оформлення вихідних відомостей у неперіодичних та серіальних (періодичних, продовжуваних і серійних) виданнях, а також надала роз'яснення окремих положень згадуваних вище стандартів та відповідні рекомендації щодо їхнього застосування.

І. Погореловська, завідувач відділу Міжнародної системи стандартної нумерації книг (ISBN) Книжкової палати України, магістр інтелектуальної власності, зацентрувала увагу слухачів на тому, що інколи окремі видавці замінюють своє легітимне найменування (ім'я видавця — фізичної особи) зареєстрованим в установленому порядку позначенням (або ж — незареєстрованим). Невідповідність між офіційними найменуваннями (іменами) видавців, яким присвоєні унікальні ідентифікатори видавців у системах ISBN/ISMN, і тими, що наведені ними у вихідних даних видань, призводить до дезінформації споживача та фахівців книжкової галузі. Чинне українське законодавство з інтелектуальної власності дозволяє видавцеві, як і будь-якому суб'єкту господарювання, використовувати для індивідуалізації своєї діяльності/послуг та товарів, якими наразі виступають видання, різні позначення, проте їхнє використання потрібно узгоджувати з нормативними документами зі стандартизації в галузі видавничої справи.

Безперечно, семінар — а в ньому взяли участь представники Інституту хімії високомолекулярних сполук (ІХВС) НАН України (м. Київ), Інституту проблем безпеки атомних електростанцій НАН України (м. Чорнобиль), Інституту фізіології рослин і генетики НАН України (м. Київ), Інституту проблем матеріалознавства НАН України (м. Київ), Інституту кібернетики ім. В. М. Глушкова НАН України (м. Київ), Інституту геологічних наук НАН України (м. Київ), Українського державного геологорозвідувального інституту (м. Київ), Інституту підготовки кадрів Державної служби зайнятості України (м. Київ), Запорізького державного медичного університету (м. Запоріжжя), Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського (м. Миколаїв), Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Луганськ), Київського національного університету будівництва і архітектури (м. Київ), Національного університету біоресурсів і природокористування України (м. Київ), Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (м. Одеса), Сумського державного університету (м. Суми), ПП "Аксіома" (м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька обл.), ТОВ Акцент Інвесттрейд (м. Запоріжжя) — стане корисним для видавців-науковців. Отримані знання вони використовуватимуть у практичній роботі.

Інформація відділу Міжнародної системи стандартної нумерації книг (ISBN) Книжкової палати України

Стаття надійшла в редакцію 23 грудня 2013 р